

EUB003 - Έλος Ψαχνών ή Κολοβρέχτης

Περιγραφή

Το έλος Ψαχνών ή Κολοβρέχτης βρίσκεται περίπου 3 χιλιόμετρα βόρεια της Νέας Αρτάκης, στο Δήμο Χαλκιδέων. Έχει καταγραφεί ως υγρότοπος από το ΕΚΒΥ με κωδικό GR242274000 και όνομα «Έλος Ψαχνά ή Λιβάδι ή Κολοβρέχτης» (Ζαλίδης & Μαντζαβέλλας 1994) και περιλαμβάνεται στην απογραφή του WWF Ελλάς για τους υγρότοπους του Αιγαίου (Κατσαδωράκης & Παραγκαμιάν 2007). Το μεγαλύτερο τμήμα του είναι έλος γλυκού νερού, με καρστική τροφοδοσία ενώ τα στραγγιστικά κανάλια που έχουν διανοιχθεί οδηγούν το νερό στη θάλασσα σχηματίζοντας μια τεχνητή εκβολή. Στο παράκτιο τμήμα υπάρχουν αλμυρόβαλτοι και αλίπεδα. Σε αυτήν την κατηγορία υγρότοπων είναι ο μεγαλύτερος στην Εύβοια και ένας από τους μεγαλύτερους στο νησιωτικό Αιγαίο. Λόγω της σύνθεσής του και των τύπων οικοτόπων που απαντώνται είναι πολύ σημαντικός για την ορνιθοπανίδα. Οι κύριες ανθρώπινες δραστηριότητες στον υγρότοπο είναι οι εντατικές καλλιέργειες στα όριά του και η παρουσία ιχθυοτροφείου κοντά στη θάλασσα. Οι στραγγίσεις για την επέκταση των καλλιεργειών αποτέλεσαν και αποτελούν την κύρια απειλή για το έλος. Οι δραστηριότητες στην λεκάνη απορροής είναι σχετικά έντονες με κυρίαρχες τις καλλιέργειες, τη βοσκή και την ασυνεχή δόμηση. Απαντώνται οι οικοτόποι 72A0 - Καλαμώνες, 1310 - Μονοετής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών και 1410 - Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*). Η βλάστηση είναι κυρίως υπερυδατική με αγριοκάλαμα (*Phragmites australis*) και βούρλα (*Juncus* sp. & *Carex* sp.), υφυδατική με φακή (*Lemna minor*), ενώ στον αλμυρόβαλτο προς τη θάλασσα φύονται κυρίως αρμυρήθρες. [Επισκέψεις για την απογραφή: Γ. Κατσαδωράκης, Ν. Γεωργιάδης & Ν. Παναγιώτου 3/2005].

Γεωγραφικά στοιχεία

Περιφέρεια:	Στερεάς Ελλάδας
Περιφερειακή ενότητα:	Εύβοιας
Νησί:	Εύβοια
Δήμος:	Χαλκιδέων
Πλησιέστερος οικισμός:	Νέα Αρτάκη
Απόσταση από πλ. οικισμό:	3.2 χλμ βόρεια
Συντεταγμένες (WGS84):	23.629472 A - 38.543796 B

Θεμελιώδη στοιχεία

Θέση υγρότοπου:	Παράκτιος
Τύπος υγρότοπου:	Φυσικός
Έκταση:	1013.7 στρέμ.
Υδρολογική αλληλεπίδραση με άλλον υγρότοπο:	Όχι
Αλατότητα νερού:	Υφάλμυρο
Είσοδος γλυκού νερού:	Καρστική πηγή
Τύπος επιφανειακής εξόδου νερού:	Έξοδος από παρυφές λίμνης, ή ανεμπόδιστη έξοδος από ποτάμι
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	< 5
Παρουσία νερού:	Μόνιμη

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία προστασίας Τύπος προστασίας Ονομασία περιοχής Κωδικός Κάλυψη (%) Νομοθεσία

Άλλοι χαρακτηρισμοί

Χαρακτηρισμός στην Ευρωπαϊκή Β.Δ. προστατευόμενων περιοχών (CDDA)

Κωδικός CDDA Κατηγορία

GR07

Κατηγορία προστατευόμενης περιοχής κατά IUCN

Σημαντική περιοχή για τα πουλιά

Κωδικός ΣΠΠ Όνομα περιοχής

Κάλυψη (%)

Εθνική απογραφή υγρότοπων

Κωδικός Ονομασία

GR242274000 Έλος Ψαχνών ή Λιβάδι ή Κολοβρέχτης

Κατάσταση υγρότοπου

Κατάσταση (MEDWET): 3- Το αρχικό φυσικό περιβάλλον/τοπίο μερικώς διαταραγμένο (10-50% απείραχτο)

Ιδιοκτησιακό καθεστώς

Δημόσιο - Δημοτικό / Ιδιωτικό

Αξίες υγρότοπου

102 Εκφόρτιση υπόγειων νερών
109 Υποστήριξη τροφικών αλυσίδων
110 Ενδιαίτημα άγριων ειδών ζώων και φυτών
111 Αναψυχή
201 Παρουσία ενδιαφερόντων ειδών άγριων ζώων και φυτών
202 Αλιευτική
204 Αγροτική
205 Υδρευτική/Αρδευτική
301 Μεγάλη βιολογική ποικιλία

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητα

100 = Καλλιέργειες
110 = Χρήση φυτοφαρμάκων/παρασιτοκτόνων
120 = Χρήση λιπασμάτων
130 = Άρδευση
140 = Βόσκηση
190 = Άλλες αγροτικές και δασοκομικές δραστηριότητες
200 = Ιχθυοκαλλιέργειες / Οστρακοκαλλιέργειες
243 = λαθροθηρία, χρήση παγίδων και δηλητηρίων
420 = Απορρίψεις απορριμάτων / αδρανών

Ένταση

Μεγάλη
Άγνωστη
Άγνωστη
Άγνωστη
Άγνωστη
Μεγάλη
Μεγάλη
Άγνωστη
Μεσαία

430 = Αγροτικές (γεωργικές) κατασκευές	Μικρή
502 = οδικό δίκτυο	Μεσαία
701 = ρύπανση νερού	Άγνωστη
703 = ρύπανση εδάφους	Μεσαία
802 = απόκτηση εδαφών από θάλασσα, εκβολή ή έλος	Μεγάλη
810 = Αποστράγγιση	Μεγάλη
830 = Δημιουργία καναλιών	Μεγάλη

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητα	Ένταση
106 = εντατικές καλλιέργειες	Μεγάλη
130 = Άρδευση	Μεγάλη
140 = Βόσκηση	Άγνωστη
402 = ασυνεχής δόμηση	Μικρή
410 = Βιομηχανικές / Εμπορικές περιοχές	Μικρή
502 = οδικό δίκτυο	Μικρή

Επιπτώσεις

Επίπτωση	Ένταση
AN- = Αύξηση θορύβου	Μεσαία
AS- = Μείωση αισθητικής τοπίου	Μικρή
FF- = Διαταραχή (ή διακοπή) των φυσικών κύκλων/λειτουργιών των ειδών της πανίδας	Άγνωστη
HL- = Απώλεια ενδιαιτημάτων	Μεσαία
PFO = Ρύπανση από λιπάσματα άγνωστης έκτασης/διάρκειας	Άγνωστη
PPO = Ρύπανση από ζιζανιοκτόνα άγνωστης έκτασης/διάρκειας	Άγνωστη
VP- = Μείωση των πληθυσμών των ειδών χλωρίδας	Μεσαία
WGS = Αποστράγγιση βάλτων/ελών	Μεγάλη
WR- = Τροποποίηση της κανονικής ροής	Άγνωστη

Τύποι οικότοπων

Τύπος	Κάλυψη (%)
1310 Πρωτογενής βλάστηση με <i>Salicornia</i> και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών	5 - 25
1410 Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)	5 - 25
72A0 Καλαμώνες	51 - 75

Τύποι υγρότοπων (κατά Ramsar)

Τύπος	Κάλυψη (%)
H -- Διαπαλιρροϊκά έλη. Συμπεριλαμβάνονται αλμυρόβαλτοι, αλίπεδα, φυσικές αλυκές, παλιρροϊκά έλη υφάλμυρου και γλυκού νερού	> 95

Τύποι βλάστησης

Τύπος	Κάλυψη (%)
Αλοφυτική	5 - 25
Υγρολιβαδική	5 - 25

Χλωρίδα

Χλωρίδα	Κυριαρχία	Αναφορά
Carex sp.	Παρόν	Γ. Κατσαδωράκης & Ν. Γεωργιάδης 30.03.2005
Juncus sp.	Παρόν	Γ. Κατσαδωράκης & Ν. Γεωργιάδης 30.03.2005
Lemna minor	Παρόν	Γ. Κατσαδωράκης & Ν. Γεωργιάδης 30.03.2005
Phragmites australis	Κυρίαρχο	Γ. Κατσαδωράκης & Ν. Γεωργιάδης 30.03.2005
Salicornia sp.	Συγκυρίαρχο	Γ. Κατσαδωράκης & Ν. Γεωργιάδης 30.03.2005

Πανίδα

Θηλαστικά	Παρουσία στον υγρότοπο		Αναφορά
Πουλιά	Αριθμός ατόμων	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορά
Circus aeruginosus (L., 1758)		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Anas querquedula L., 1758		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Charadrius sp.		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Gallinago gallinago (L., 1758)		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Ardea cinerea L., 1758		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Egretta garzetta (L., 1766)		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Rallus aquaticus L., 1758		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Acrocephalus arundinaceus (L., 1758)	10-100	Φωλιάζει	Akriotis 1998
Acrocephalus scirpaceus (Hermann, 1804)	100-1000	Φωλιάζει	Akriotis 1998
Anthus pratensis (L., 1758)		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Carduelis chloris (L., 1758)		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Cettia cetti (Temminck, 1820)		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Hirundo rustica L., 1758		Άγνωστο	N. Γεωργιάδης & Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005

Ερπετά	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορά
---------------	-------------------------------	----------------

Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορά
Pelophylax kurtmuelleri (Gayda, 1940)		Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005
Pelophylax kurtmuelleri (Gayda, 1940)	Άγνωστη	Γ. Κατσαδωράκης 30.03.2005

Ψάρια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορά
--------------	-------------------------------	----------------

Ασπόνδυλα	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορά
------------------	-------------------------------	----------------

Βιβλιογραφία

Akriotis, T. 1998. Post breeding migration of Reed and Great Reed Warblers breeding in southeast Greece. *Bird Study* 45:344-352.

Ζαλίδης, Χ. Γ., και Α. Μαντζαβέλλας (συντονιστές έκδοσης). 1994. Απογραφή των ελληνικών υγροτόπων ως φυσικών πόρων (Πρώτη προσέγγιση). Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Θέρμη. 587 σελ.

Κατσαδωράκης, Γ., και Κ. Παραγκαμιάν. 2007. Απογραφή των υγροτόπων των νησιών του Αιγαίου: Ταυτότητα, οικολογική κατάσταση και απειλές. Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση - WWF Ελλάς, Αθήνα. 392 σελ.

© Νίκος Γεωργιάδης / WWF Ελλάς

ΕΥΒ003 - Έλος Ψαχνών ή Κολοβρέχτης / Psachna or Kolonrechtis marsh

Δορυφορική εικόνα: Google Earth / WGS84 - Satellite image: Google Earth / WGS84

0 125 250 500 750 m

Όρια υγρότοπου
Site boundaries

Νησιωτικοί υγρότοποι της Ελλάδας - Island wetlands of Greece